

Posudek oponenta

Bakalářská práce: Operní dílo Leoše Janáčka v zahraničí

Autorka: Kamila Uherková

Bakalářská práce je věnována problematice uvádění operních děl Leoše Janáčka na zahraničních scénách. Práce se v poměrně masivním rozsahu věnuje životu a dílu skladatele a následně uvádění jeho operních děl v zahraničí od doby jejich vzniku. Zdůrazňuje především roli nakladatelského domu Universal Edition a osobností, dirigentů, překladatelů a badatelů, kteří napomohli k prosazování a uvedení oper na scénách domácích a zahraničních. Autorka se snaží na základě historického kontextu najít klíč k zájmu o Janáčkovy opery a o jejich uvádění, což tvoří třetí část práce.

V hutném historickém přehledu Janáčkovy života a díla se autorka věnuje detailně i aspektu nakladatelskému a překladatelskému, který měl zásadní vliv na uvedení Janáčkových oper v zahraničí. Je třeba ocenit přehledný a srozumitelný text této části práce, s vyváženým objemem faktů a informací. Autorka musela prostudovat řadu literárních zdrojů, které se věnují osobnosti L. Janáčka, a především jeho opernímu dílu. Zajímavá je část věnovaná dirigentům a režisérům, kteří se soustavně věnovali nebo stále věnují uvádění Janáčkových oper.

V poslední části autorka porovnává uvádění tří Janáčkových oper (Její pastorkyňa, Příhody lišky Bystroušky, Káťa Kabanová) na operních scénách jednak přehledně od doby jejich prvního uvedení, jednak z hlediska teritoriálního. Zde bych měla výhrady k uvedeným grafům z toho důvodu, že nereflktují například četnost repríz. Autorka porovnala statisticky pouze tyto tři tituly, nicméně v závěru dochází k zobecnění, že Janáčкова tvorba nepatří mezi nejoblíbenější. Zde je spíše zaměněn význam slova oblíbený a uváděný. Janáček jako autor operních děl se přitom ve statistikách nejčastěji uváděných operních autorů objevuje v první desítce nejhranějších. Nelze jednoznačně vyvozovat, jak jsou operní díla L. Janáčka uváděna, jaký je trend či oblíbenost v zahraničí, pokud bychom při porovnávání dat nevzali v potaz i další operní tituly L. Janáčka, v poslední době poměrně často uváděné – Věc Makropulos, Osud, Z mrtvého domu atd. Je jasné, že pro účel bakalářské práce by toto srovnání vyžadovalo příliš velkou rešeršní práci s rizikem, že ne všechna data by byla dohledatelná. Kapitulu 5.3 Edice vydané nakladatelstvím Universal Edition s anglickým překladem libreta (str. 44) by bylo vhodné doplnit i o další novější zpracovaná díla s anglickým překladem – 2010 – Příhody lišky Bystroušky (J. Zahrádka), 2014 – Věc Makropulos (J. Zahrádka), 2019 – Z mrtvého domu (J. Tyrrell).

Je třeba ocenit pečlivou práci autorky při zpracování historiografického materiálu, nicméně v práci postrádám manažersko-produkční, socioekonomické, provozní či organizační hledisko, což bych od práce studentky hudební produkce očekávala. Práce spíše naplňuje kritéria studia hudebně-vědného oboru.

Návrh hodnocení: 

18.6.2020, PhDr. Ingeborg Radok Žádná 